

NŐGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Értégyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi csopán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díja:
Öt hasábos petitior 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyitólár garmond sora 30 kr. — Nagyobb és többesre hirdetéseket
juttatva csak a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.
Hirdetményeket elfogad May Károly hirdetőm. közvetítő
irodája Budapeston, 3 dob-utca, 14. sz. 2. ajtó.

A lap szellemi részére s a nyitólárra vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Külföldi pénsek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

B.-Gyarmat, marca. 13-án.

Folyó hó 12-én tartott meg a tavaszi közgyűlést megelőző első állandó választmányi ülés. Csak tizenhét választmányi tag volt jelen. Nem numerant, sed ponderant. Először a tanácskozásnak mivel az alispán úr a sorozásnál előlélt, Komjáthy Anzelm főjegyzőnek volt, ki a tanácskozást mindvégig tapintattal vezette. A providenciál férfiak közül, ha megemlíthetjük, hogy a tisztviselőknél kivül: ott volt, Huszár István, Reményfy József, Bozó Pál, Jeczenosky Danó, Sréter Alfréd, Kövy Tivadar, Hanzély László, Veres Gyula, Wladár Viktor, Kacsakovics Lajos, Felsenburg Henrik és több jeles egyéniség; úgy azzal annyit véltünk mondani, hogy az előfordult tárgyak lebető bölcsest intéztettek el. Örömmel kell constátálnunk, hogy a pártzempont, talán örökre, száműzve lett a törvényhatósági tanácskozással. Okulva a pártos multon, most jellemebb megyebizottsági tagjaink szemei előtt a közjót emelendő csálzó úrvérvések lebegnek. Hála nekik!

A választmányi ülés főgyűlést az 1878. évi szárazmádság megvizsgálása képezte. A számvizsgáló bizottság előlegesen megvizsgálván a házi, közmunka, segedelmi, betegápolási és magtápépzárt, az helyesnek találta, a Detrich Zeigmond főpénztárnoktól felmenteni javalta. Az állandó választmány a számvizsgáló bizottság javaslatát elfogadta.

A pénztárak következő eredményeket mutatnak: a házi pénztár bevétele: 85251 frt 35 % kr, kiadás: 55250 frt 71 % kr; maradvány 63 % kr; A közmunka pénztár bevétele: 72,739 frt 28 kr, kiadás: 79,589 frt 5 kr; olengedése javaltatik 2698 frt 46 kr; mely összeg a bevétel és kiadások hozzáadtván; a maradvány nem változik. Amagán pénztár bevétele: 12288 frt 26 kr, kiadás: 6754 frt 16 kr; maradványa: 5534 frt 10 kr. A segedelmi pénztár bevétele: 18,190 frt 94 kr, kiadás: 1758 frt 74 kr, maradványa: 16432 frt 20 kr. A betegápolási pénztár bevétele: 1682 frt 9 % kr; kiadás: 1594 frt 84 kr; maradványa: 87 frt 25 % kr.

A körlevelek közül a soproni volt az, mely leginkább kelt fel a választmányi tagok figyelmét. Ez egy igen szakszerűen kidolgozott levél, mely a luxus adó ellen megdöbbenéssel érveket lép fel és sürgeti az országgyűlést azoknak eltörlésére. Első pillanatra pártoltatott, a kevés szöveg mulva Sréter Alfréd bizottsági tag úr tüzetesen szólott hozzá, s ezen incidensből indítványozta a fegyveradó eltörlését és a vadászjegyek árának leállítását iránti feliratot. Mindkettőt rögtönözve oly ügyesen indokolta, hogy a választmány minden habozás nélkül hozzájárult indítványához, sőt Huszár István úr, ki a feliratok eredménytelenségének meggyőződésében élve, vonatkozott először főleg a vadászati jegyek árának leállításába érezkedni, szinte elfogadta az indítványt, nemcsak, hanem egy

másikkal is megtoldotta. Ezen indítvány nem volt más mint az adó behajtás körül tapasztalt botrányos visszaélések megállítását iránti felirat. Taxatív felhozott tényekkel igazoltatott többek részéről azon zsarolás, mely miatt sok ember koldus botra került. A rendszerben van a hiba inkább, mint a személyekben. Arendazert kell megváltoztatni! Jeczenosky Danó indítványa folytán a tárgybán külön felirat fog szerkesztetni, s hogy annál behatóbban tárgyalassuk ez ügy, Komjáthy Anzelm előlekte alatt egy bizottság küldetett ki, melynek tagjait megválasztattuk: Huszár István, Reményfy József, Jeczenosky Danó, Sréter Alfréd, Wladár Viktor és Kacsakovics Lajos urak azon felbízással, hogy a felirati javaslatot a legközelebbi állandó választmányig készítsek el. Nem mellőzhetjük megjegyezni, hogy a tárgyhöz igen érdekesen és őlesen hozzájárultak még: Reményfy József, Kövy Tivadar és Wladár Viktor urak.

Az ülés a bizottsági tagok nyájás kézzelvitásával 12-kor végsőzött.

Közigazgatási Ülés.

(márczius 11-én.)

Elnök: Gr. Gyürky Ábrahám főispán.
Felolvasott az alispáni jelentés. (Lásd lejjebb.)
Pokorny Gusztáv (a sorozási ügyre vonatkozólag) „T. bizottság! Az iment felolvasott alispáni jelentés magam is tudomásul vevém, ha abban egy felöltő abnormalis dolgot mellőve sem látunk; s ez az az viszacsis, mi az israeliták részéről a sorozás alkalmával tapasztalható. Az általános hadkötelezettség alól kibérni, az osztályának tendenciosus törekvése. Jó mód az israelita családilagot nem látni a sorozóbizottság, akik a bizottság elé kerülnek az israelitákból, azok már a legzsebényebb sorozatokhoz tartoznak, vagy annyira nyomorékok, hogy mellőzéstessék a fennálló rendszerrel szemben bizonyosnak tartják. Ez a hibát ott találom, hogy a szolgabírák az avató leveleket, a tallongatást, melynek alapján más helyen előállításukat kikészíthetik, s ott mint ismeretlenek, legtöbb esetben mások személyében, állanak elő, bárkinek minden előzetes vizsgálat nélkül kiadják. Indítványozom tehát, hogy a szolgabírák figyelmestessék miszerint az avató levelet csak olyanoknak adhasanak ki, kik orvosiag megvizsgálatra, a katonai kötelezettségre alkalmatlannak találattak. (B. Hies ez ügy történet.) Tudommal az avató ívet a szolgabíráktól bárki megsemmisítheti.” (Helyeslet.)

Reményfy József „T. bizottság! Teljesen osztom előttem szóló Pokorny G. bizottsági tag úr nézetét, s most csak azért szólalak fel, hogy kibérítsem azon botrányos elméket, melyek az israeliták által előtettettek.

Az israelita fiatalok közül előáll az, aki se istennek se embernek nem kell, aki valamire való, — az az alkalomra más hasznát keres. Az israelita fiatalok adonissai minden szombatban kirúgnak az utcára tömegesen; most, hogy a sorozás tart, — bár israelita larsang van, a „stuccerak” mind előlétek, — s csak egy két nyomorult megtagja magát. — A helybeliek Losonczon (P. ott nagyon győren) vagy messzibb helyeken állították magokat, hol ósmerősök vannak. Ezek természetesen olyan ósmerősök, kiknek az illető katonai orvosnak házirosvai, — s könnyen megmagyarázható, hogy ezeknek milyen érdekekben áll egy egészen idegen és ismeretlen egyének beborotválása? De van kérem egy másik kibérő ajtó is, a mely egy helytelen miniszterrendeletben találja alapját. S ez

az eskorag. Az eskoraggal — t. bizottság — csak az nem vonhatja ki magát a hadkötelezettség alól, aki nem akarja. Az említett rendelet szerint az eskoragot 2 tanúnak kell igazolni, s ha ez 2 tanú által bizonyítottatik, úgy az illető felmentetik. Már hogy valaki, ha egy kis görceben szenved, — rá ne fogja, hogy a bántalom eskor s ennek igazolására 2 tandt sem hív meg; annak ritka israelitának kell lenni. Eltekintve attól, hogy a simulansok a társadalomnak máris egy rétegét képezik, azt két tanú, mely ily betegségre igazolására felhivatott, rendszerint a könnyen megvesztgethető csöcsélek népből való, mely az eskoragot nem sokat ad. De vannak más eccelans esetek is, melyekkel nem akarom igygybe vonni a törelmet. (Hallj! Hallj!) Hogy a törvény így kijátszassék azt thni tovább nem lehet! Indítványom Pokorny G. b. tag ér indítványától abban tér el, hogy én a bajok orvoslása tekintetéből egy bizottságot, vélek kiállítani. (Helyes.)

Gr. Gyürky Ábrahám. „T. bizottság! A legteresebb adó, a vöradó. Es elég bölcseu — a törvényhozó testület által általánosított, hogy az állam legnagyobb adójában minden honpolgár egyenlően részesüljön. — A községnek jól esik azon tudat, hogy a teher megosztatik; de mihelyt meggyőződött arról, — hogy egyesek, — sőt egész osztályok magukat az általános hadkötelezettség alól kivonni törekcsenek, midátn a jobb és hasznosabb rézsre kötelesség teher hárulik, az ilyen tudat, a községnek elégtelenséget méltán fokuzhatja. — Magam is o hajtom, hogy esen egy kellőleg megvizsgálásuk s mindazon dolgok, melyek az általános hadkötelezettség kijátszására alkalmú szolgálnak, mihamarabb orvosollassanak.”

A bizottságba ennek folytán megválasztattak, elnökül: Madách Károly, tagokul: Reményfy József, Pokorny Gusztáv, Gr. Czebrán László és Melicher Ferencz. A bizottsági javaslat a májusi ülésre elküldendő.

Komjáthy Anzelm betörjezti a rétségi gyógyserztári állomásra beérkezett pályázatokat. A pályázók közül rétségi gyógyszerésznél egyhangúlag: Hrabcsai Imre választott meg.

Geduly, Smid és Búsbák felebbtesse — az ismert csatornaügyben — elutasított.

Népesy Béla felebbtesse — a sógrádi körjegyzői választás ellen — elutasított.

A községi bíráskodási ügy jogorvoslatiában kövrendő eljárásra kiadott miniszteri rendelet a „Hirlelő” úján közzétveti rendeltet.

Szojka Emil szócsonyi főszolgabíró ellen — gr. Ziczgy Zeigmond azon feljelentése folytán, hogy Schläzinger Károly ludányi lakos — regala csontkító ellen állítólag nem törvényeszen jött el, — az előzetes vizsgálat elrendeltetett, s vizsgálólak: Madách Károly, Reményfy József és Hanzély László küldetnek ki.

Elein Jónás felebbtesse — regala ügyben elutasított.

Árvadgy. (Jelentést lásd a jövő számban) A jelenlegben jelzett n.-orosi kötrvényekre nézve Huszár I. és Reményfy József felszólalása folytán elhatároztattak, — hogy azok, — általában mint minden a kk. pénzeiről szóló kötrvények — kötrvény szerint árszavazott és haladéktalanul biztosításassanak. Harmon G. komzabb beszédben jelente, hogy a nagy-orosi pénztár romnyen felel elég jó rendben találatt.

Deák Ferencz névvel elutasított.

A közigazgatási bizottságok a mai intézkedését, mely szerint az Árvacséknél Horváth Danó előadó bíróki s Komjáthy Károly jegyzői teendőket bíztattak meg, a ministerium helyesnek találván, a kérelmezett egy bíróki és 2 írői állomás rendezéseire meg nem engedtetett a csopán egy díjnoki állomás hagyatott jóvá.

Adóügy. Visszatér a tavali haszon hónapoz képest 4900 frt. A jelentés szerint nagyobb eredmény ott van, hol adóvégrebajtok alkalmaztatnak, miért is a szócsonyi és sógrádi (hol adóvégrebajtok nincsenek) szolgabírák eredményesebb törvényesre állítottak. Brajsohvert János kocsiadja leírattik.

